

Opleiding voorzitters stembureaus

Lokale & provinciale verkiezingen
13 oktober 2024

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

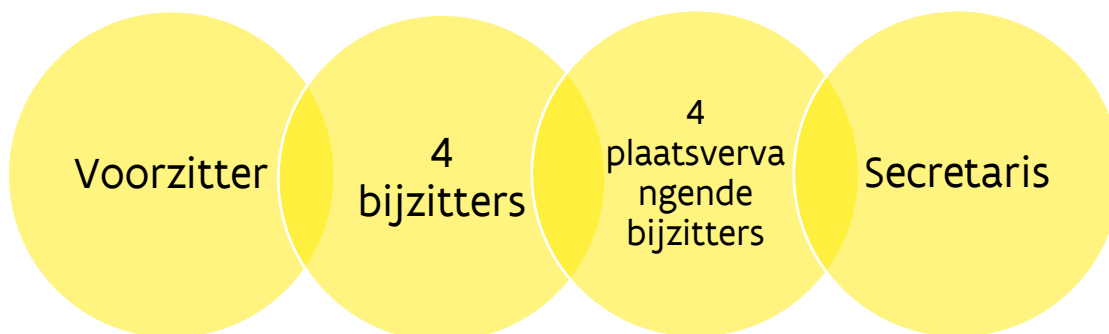
Inhoud

1. Voor de verkiezingen
2. Op de dag van de verkiezingen
3. Stemprocedure
4. Stemmen bij volmacht
5. Verrichtingen bij sluiting

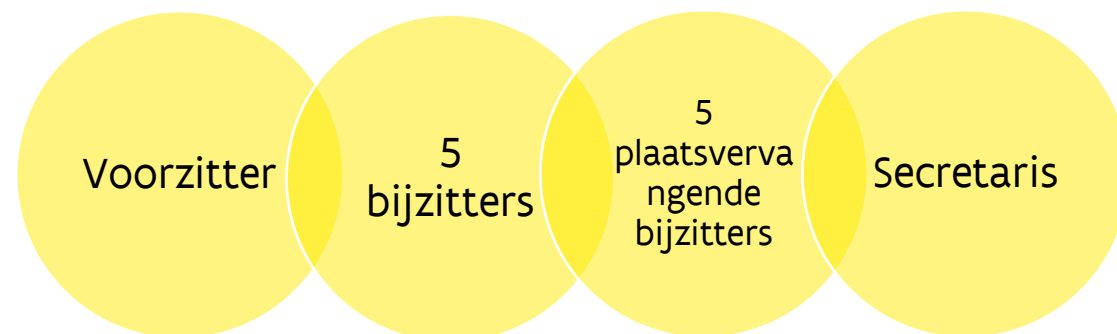

Samenstelling stembureau

Papier

Digitaal

Magistraat wijst voorzitter en (plaatsvervangende) bijzitters aan

Voorzitter wijst secretaris aan

Secretaris is niet stemgerechtigd bij beslissingen van het stembureau

Leden stembureau mogen geen kandidaat zijn voor verkiezingen

Aflevering stembiljetten / USB-sticks

Papier

Stembiljetten:

- Gemeenteraadsverkiezingen: wit
- Provincieraadsverkiezingen: groen
- OCMW-raadsverkiezingen: blauw

Bezorgd uiterlijk op dag van verkiezingen

Digitaal

USB-sticks:

- Opstart digitaal stemsysteem
- Digitale opslag van stemmen
- Aanmeldcode en wachtwoord

Bezorgd vanaf zaterdag 12/10

Pakket pas openen op dag van stemming in aanwezigheid van volledig bureau!

Op de verkiezingsdag

Installatie stembureau

- Voorzitter en secretaris aanwezig vanaf 6.30 uur (digitaal) 7 uur (papier)
- Leden aanwezig vanaf 7.30 uur
- Controleren of alle bijzitters aanwezig zijn
 - Beroep doen op plaatsvervangers of kiezers
 - Overbodige plaatsvervangers naar huis sturen
 - Afwezigheden of laattijdigheid vermelden (formulier A49a)
- Eed afleggen
- Getuigen binnenlaten

Op de verkiezingsdag

Taakverdeling voorzitter/secretaris/bijzitters

Bijvoorbeeld:

- Voorzitter behoudt het overzicht over de werking van het bureau, kijkt de volmachtformulieren en attesten na, vult lijst aan met kiezers die volmacht hebben uitgeoefend
- Bijzitter 1: laat aan ingang van stemlokaal kiezers binnen
- Bijzitter 2: identiteitscontrole aan de hand van uitnodigingsbrief + e-ID en aanstipping op aanstiplijst 1
- Bijzitter 3: aanstippen kiezers op aanstiplijst 2
- Secretaris: geeft stembiljetten aan kiezer
- Bijzitter 4: afstempelen uitnodigingsbrief en teruggeven brief en e-ID

Op de verkiezingsdag

Controleren of nodige **materiaal** aanwezig is

- Nodige formulieren (aanstiplijsten, PV, uitbetaling presentiegelden, volmachten,...)
- Alle stemcomputers/stembussen
- Stempels
- Rode potloden
- Vergrootglas
- ...

Aanmaak **modelstembiljetten** (papier) + plaats bepalen stempel

Of **opstart** digitaal stemsysteem (digitaal)

! Altijd opstarten met eigen veiligheidscodes, niet met codes van ander stembureau!

Verschil federale verkiezingen

Digitaal stembureau: geen
teststemmen!
Geen handscanner

Handhaving orde in stemlokaal

Op de verkiezingsdag

Toegelaten kiezers

- Alle kiezers die op aanstiplijst vermeld staan
 - Aanmelden met ID en uitnodigingsbrief
 - Geen uitnodigingsbrief? Kan worden toegelaten als bureau identiteit van kiezer erkent
 - Digitale uitnodigingsbrief op scherm van smartphone is toegelaten (niet als kiezer een volmacht wil uitoefenen). Stempel op uitnodigingsbrief is dan niet mogelijk.
- Leden van stembureau en getuigen
- Kiezers die gebruik maken van stemhokje voor personen met handicap in je stemlokaal
- Kiezers die door omstandigheden niet kunnen stemmen in hun stemlokaal (gesloten, technisch probleem,...)
- Personen die specifiek document kunnen voorleggen (zie onderrichting)

Bijstand kiezer

- Personen die door handicap niet zelfstandig kunnen stemmen, mogen zich laten bijstaan in stemhokje door iemand van hun keuze, met toestemming van de voorzitter

Stemprocedure

Openingsuren stembureau

- Papier: 8 uur - 13 uur
- Digitaal: 8 uur - 15 uur

Verschil federale verkiezingen

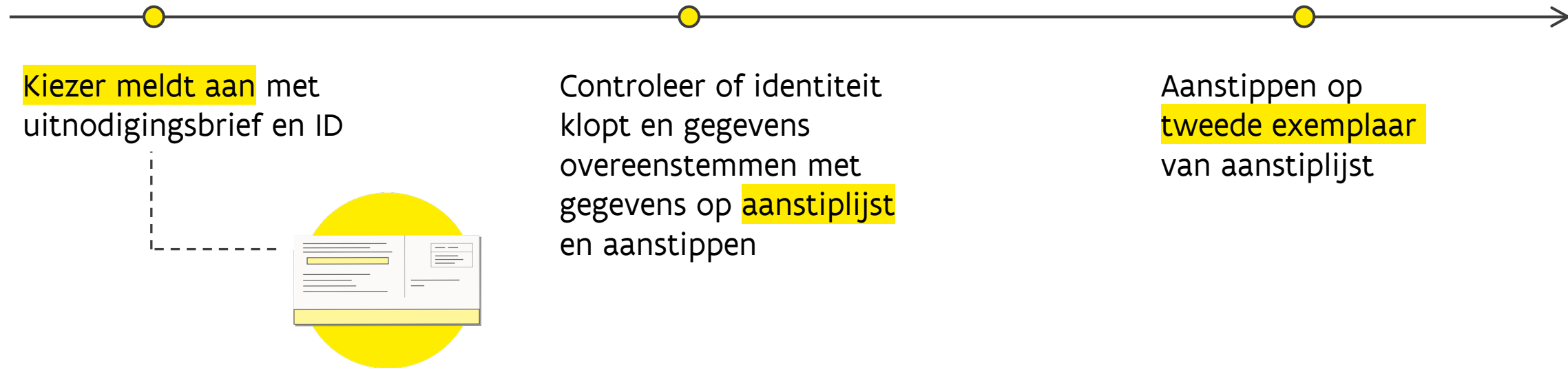
1 uur minder lang!

Leden stembureau en getuigen stemmen in lokaal waar ze opdracht vervullen

Stemprocedure

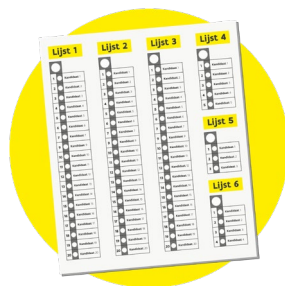
Algemeen

Stemprocedure

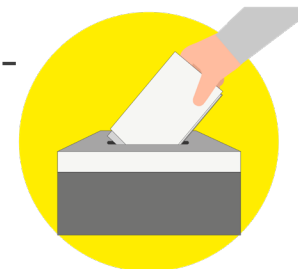
Papier

Lid stembureau zet **stempel** op vooraf vastgestelde plaats op **stembiljetten** en geeft die aan kiezer

Kiezer brengt **stemmen** uit

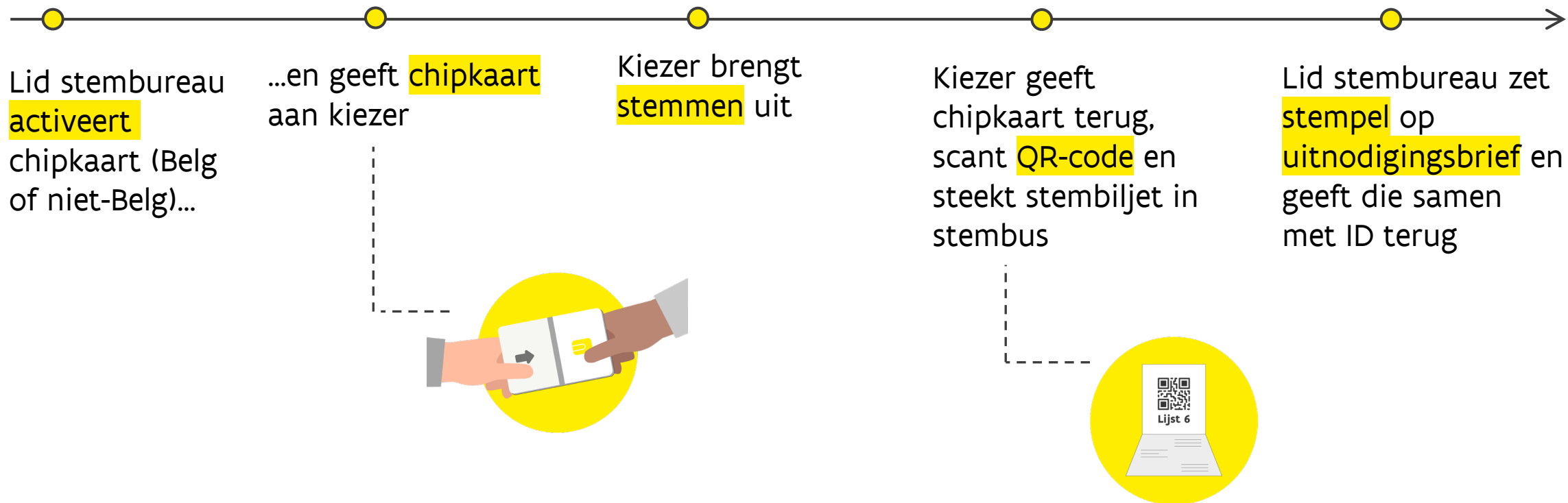
Kiezer stopt stembiljetten in de juiste **stembussen**

Lid stembureau zet **stempel** op **uitnodigingsbrief** en geeft die samen met ID terug

Stemprocedure

Digitaal

Stemprocedure

Aandachtspunt: Belgische en niet-Belgische kiezers

- Belgische kiezers: witte uitnodigingsbrief
- Niet-Belgische kiezers: blauwe uitnodigingsbrief met vermelding 'Niet-Belgische nationaliteit' → mogen enkel stemmen voor de gemeenteraadsverkiezingen (en stadsdistrictsraadsverkiezingen)

Papier

- Belgische kiezers: geef 2 stembiljetten
- Niet-Belgische kiezers: geef 1 stembiljet (voor gemeenteraadsverkiezing)

Digitaal

- Activeer chipkaart als “niet-Belg” bij niet-Belgische kiezers

! **Let op:** als digitale uitnodigingsbrief zonder kleur is afgedrukt, dan zal deze niet blauw zijn. Let op vermelding: “Niet-Belgische nationaliteit”

Stemmen bij volmacht

Algemene principes:

- Volmacht geven kan aan iedereen die voor dezelfde verkiezing ook kiezer is
- 1 volmacht per persoon. Het ronselen van volmachten is strafbaar.
- Volmachtkrijger stemt in bureau van volmachtgever

Redenen om volmacht te geven:

- Medische redenen
- Beroeps- of dienstredenen (in binnen- of buitenland)
- Schipper, marktkramer, kermisreiziger
- Door rechterlijke maatregel van vrijheid beroofd
- Door redenen in verband met geloofsovertuiging
- Studieredenen
- Buitenland (privé)

Verskil federale verkiezingen

- Verklaring op eer afgeschift (om ronselen tegen te gaan)
- Attest moet bij volmachtformulier gevoegd zijn

Stemmen bij volmacht

Volmachtkrijger legt volgende documenten voor:

- Volmachtformulier (A95)
 - ! • Vb. ziekteattest van partner is onvoldoende!
• Altijd ondertekend volmachtformulier nodig.
- Attest
- Identiteitskaart van volmachtkrijger
- **Papieren versie** van uitnodigingsbrieven van volmachtkrijger en volmachtgever. Digitale uitnodigingsbrief volstaat niet!

Verschil federale verkiezingen

De uitnodigingsbrief van de volmachtkrijger moet **niet** afgestempeld zijn met de datumstempel door het stembureau waar de volmachtkrijger zelf kan stemmen. Aangezien er geen stemplicht is, moet de volmachtkrijger niet eerst zelf gestemd hebben!

Noteer of stempel op uitnodigingsbrief van volmachtkrijger “heeft volmacht gekregen” + een datumstempel op de uitnodigingsbrief van de volmachtgever.

Verrichtingen bij sluiting

Vul de nodige **formulieren** in:

- Proces-verbaal
 - Laat door alle leden van het stembureau ondertekenen en de getuigen
- Lijst van de kiezers die een volmacht hebben uitgeoefend
- Lijst van kiezers die niet op aanstiplijst stonden, maar toch gestemd hebben
- Lijst van afwezige en laattijdige bijzitters en personen die uit het stembureau verwijderd zijn (formulier A49a)
- Formulier voor betaling presentiegelden

Tip: vul het PV en formulier voor betaling presentiegelden zo veel mogelijk in tijdens de stemming op rustige momenten.

Verrichtingen bij sluiting

Papier

- Stembiljetten tellen
- Stembussen of verpakking verzegelen
- Stembiljetten en andere stukken aan **telbureaus** bezorgen

Digitaal

- Kerncijferrapport afdrukken
- USB-sticks in voorziene enveloppe steken
- Nodige stukken aan **hoofdbureau** bezorgen

Formulier A49a bezorgen aan vrederechter ten laatste op 16 oktober

Tot slot

Neem de tijd om de **onderrichtingen** na te lezen. Deze geven je een chronologisch overzicht van de acties die je moet uitvoeren vóór, op en na afloop van de verkiezingen.

➤ www.vlaanderenkiest.be

Vragen?

Contacteer je gemeentelijke coördinator of neem een kijkje op www.vlaanderenkiest.be

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

